

TEDBİRSİZLİK KAYNAKLI CAN KAYIPLARININ ÖNÜNE GEÇMEK İÇİN DENGE VE DENETLEME ŞART!

Türkiye Taşkömürü Kurumu Amasra Müessese Müdürlüğü'ne bağlı maden ocağında 14 Ekim 2022 tarihinde akşam saatlerinde grizu patlaması meydana geldi. Yapılan açıklamalarda 41 kişinin hayatını kaybettiği belirtildi.

Yaşanan acı olay sonrasında tartışmalara konu olan Sayıştay Türkiye Taş Kömürü 2019 Yılı Denetim Raporu Amasra'daki maden ocağında, üretim derinliğinin -300 metreye ulaştığı, çalışılan damarlarda gaz içeriklerinin yüksek olduğu, ani gaz degajı ve grizu patlama riskinin arttığına ilişkin uyarılar içermektedir. Ayrıca aynı raporda işçi sayısının iş güvenliğini riske atacak şekilde azaldığı tespitine de yer verilmektedir.

Sayıştay Raporun'da iş güvenliğiyle ilişkili bulgular ve tespitlerden kesitler aşağıda sıralanmıştır¹.

Bulgu 5

Üretim Miktarlarının ve İşgücü Verimliliklerinin Artırılmaması ile Birim Üretim Maliyetlerinin Düşürülememesi Sebebiyle Dönem Zararlarının Artması

- “Müessesede, iş zorluğu nedeniyle kanuni gerekliliklerin yerine getirilmesi durumunda işçilerin derhal emeklilik hakkını kullanması nedeni ile azalan işçi sayısına bağlı olarak, kömür kazı faaliyetinin yapıldığı ayaklarda yeterli sayıda işçi tertip edilemediği, bu durumun başta iş güvenliği olmak üzere üretim ve işgücü verimliliklerini düşürdüğü görülmüştür.”

Bulgu 7

Solunabilir ve Patlayabilir Tozla Mücadele Kapsamında Alınan Önlemlerde Aksamalar Olması

- “Müessese ocaklarında meslek hastalıklarının önlenmesi ve iş güvenliği açısından solunabilir ve patlayabilir tozla mücadele kapsamında alınan önlemlerin zaman zaman yeterli olmayarak ‘Tozla Mücadele Yönetmeliği’nde belirtilen maruziyet sınır değerlerinin aşıldığı görülmüştür.”

¹ T.C. Sayıştay Başkanlığı. 2020. Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü (TTK) Amasra TİM 2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu. Ankara: T.C. Sayıştay Başkanlığı.

- “Müessesede solunabilir tozla mücadele çalışmalarının alınan önlemlere rağmen zaman zaman aksadığı, hareketli ortamda meydana gelen arızalara zamanında müdahale edilemediği, tozla mücadelenin devamlılık arz edecek şekilde tam anlamıyla yapılamadığı görülmüştür.”
- “2019 yılında müessesenin dengelenmiş üretim derinliği -300 metre olmuştur. Bu derinleşme, ani gaz degajı ve grizu patlaması gibi ciddi kaza risklerinin artmasına neden olmaktadır. Çalışılan damarların tamamında gaz içeriklerinin yüksek olduğu, dolayısıyla degaj kapasitelerinin de yüksek olduğu, arıza zonlarında riskin daha da arttığı bilinmektedir. Bu nedenle müessese ocaklarında ilgili mevzuat hükümlerinin yanı sıra “Kurum Degaj Yönergesi” hükümlerinin titizlikle uygulanması gerekmektedir.”

Tüm bu riskler ortadayken bu acı verici olayların tekrarlanması, ilgili kurumlardaki liyakat, şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkelerinin uygulamaya geçirilmemesiyle yakından ilişkilidir. Liyakat, kurumların etkin işleminin ön koşuluyken; şeffaflık ve hesap verebilirlik ilgili kurumlarda yaşanabilecek ihmallerin cezalandırılması ve kurumların performanslarının sürekli denetim yoluyla iyileştirilmesi bağlamında yaşamsal öneme sahiptir.

Denge ve Denetleme Ağı olarak önlem eksikliğinden kaynaklanan işçi kayıplarının olmaması için sağlıklı işleyen demokratik denge ve denetleme sisteminin hızla tesis edilmesinin yaşamsal olduğunu tekrar vurguluyoruz. Bu sistemin temel prensipleri olan hesap verebilirlik, şeffaflık ve liyakat ilkelerinin tavisiz uygulanmasının, bu tip can kayıplarının ortadan kaldırmasında belirleyici olacağını düşünüyor ve karar vericileri bu yönde adımlar atmaya çağırıyoruz.

DENGEVE
DENETLEME AĞI

dengedenetleme.org

dengevedenetlemeagi@birarada.org

dengevedenetlemeagi

DengeDenetleme

DengeDenetleme